

BYSTRÁ

Občasník obyvateľov a priateľov obce Bystrá

Ročník II.

www.bystra.sk

3. júl 2023

noviny@bystra.sk

ZADARMO

Dni obce Bystrá umocnené 460. výročím od prvej zmienky

Všetci ste u nás vítaní

Dni obce Bystrá & Turistické dni Horehronia, patria nesporne medzi najvýznamnejšie podujatia každoročne organizované v Bystrianskej doline.

Už tradične sa konajú za početnej účasti návštevníkov z celého regiónu, i Slovenska, v amfiteátri ZUNA. Vlni ožil po dvojročnej vynútenej pauze spôsobenej pandémie. Aj rok 2023 poznamenali mnohé problémy, samosprávy bojujú s nedostatkom finančných prostriedkov a tak organizátori dlho váhali, či si môžu dovoliť plánovať toto podujatie. Vďaka partnerom ich však ani zlá ekonomická situácia neodradila od príprav ročníka, v ktorom si pri-

Bystrá sa stala populárnou aj z hľadiska organizovania letných kultúrno – spoločenských podujatí v amfiteátri ZUNA. Archívny záber z minuloročných Dní Bystrej svedčí o bohatej návštevnosti a výbornej atmosfére. Veríme, že aj tohtoročné oslavy budú príležitosťou na nezabudnuteľné zážitky a skvelú zábavu. **Všetci ste vítaní**

Oslavy 90. výročia Dobrovoľného hasičského zboru v Bystrej sa začali slávnostnou svätou omšou, ktorú v Rímskokatolíckom kostole svätého Floriána celebraval Mons. Dušan Lukáč. Čítajte na 4. a 5. strane.

Foto: Milan Alberti

pomíname 460 rokov od prvej písomnej zmienky o obci Bystrá. Ako tradične - druhý augustový víkend sa amfiteáter Zuna v obci Bystrá bude otriasať pod návalom bohatého kultúrneho a sprievodného programu, ktorý zaručene priláka nielen obyvateľov Bystrej a Horehronia, ale aj mnoho návštevníkov či turistov, dovolenkujúcich v regióne i v jeho blízkom okolí. Podujatie Dni obce Bystrá & Turistické dni Horehronia bude otvorené už v piatok 11. augusta, v popoludňajších hodinách začne predohrávka v niektorých disciplínach v súťaži „Pohár starostu obce“, v štvorboji, ktorý je už tradične neoddeliteľnou súčasťou sprievodného programu.

Pokračovanie na 7. strane ►

Editoriál

Dostávate do rúk druhé tohtoročné vydanie nášho občasníka. Prichádza v čase, keď sa Bystrá pripravuje na slávnosti, poznamenané 460. výročím prvej zmienky o obci. Rok 2023 sa nesie v znamení viacerých výročí. Tradičná májová oslava patróna hasičov a záchranárov, sv. Floriána, bola o to významnejšia, že sme si pripomenuli 90. výročie Dobrovoľného hasičského zboru v Bystrej. V júni uplynulo 45. rokov od vyhlásenia Národného parku Nízke Tatry. Na stránkach novín sa dočítate aj o 20. výročí Asociácie horských sídiel Slovenska, medzi ktorej zakladateľov patrí naša obec.

Nežijeme len oslavami, obec zabezpečuje bežné úlohy a prežíva zvyčajné udalosti všedných dní. Aj napriek problémom s financiami v dôsledku rastu cien energií, nezastala ani investičná činnosť. V tomto čísle sa dočítate o zámeroch skrášlenia okolia amfiteátra ZUNA, ale aj o rekonštrukcii miestnych komunikácií a ďalších aktivitách.

Naša obec za 460 rokov prešla etapou vývoja a z dôležitej baníckej obce sa stala významným a vyhľadávaným turistickým centrom južnej strany Nízkych Tatier. Počas letných dní oživa turistami a viac ako inokedy sa ožýva aj detský džavot. Priblížime vám netradičný detský tábor, v ktorom sa rekreujú deti z celého Slovenska. Pripravili sme pre vás aj pár nápadov, ako využiť liečivé bylinky, ktoré rastú v našom okolí. Tradične sa dočítate, čo radia naši záchranári pred vstupom do hôr a poradíme, ako sa chrániť pred nástrahami prírody. Iste si aj v tomto čísle novín nájdete niečo pre seba a budeme sa tešiť, ak aj vy prispějete k obohateniu obsahu jesenného vydania.

O. Kleinová

O Pohár starostu obce Bystrá

Prihlasovanie je možné do **pondelka 7. augusta 2023** na tel. číslo **+421 902 259 188**

Súťažné disciplíny: kolký, šipky, stolný tenis, streľba zo vzduchovky

Súťažné kategórie: muži, ženy, deti do 10 rokov, deti do 15 rokov

Štartovné: dospelí 3 eurá, deti 2 eurá (zahŕňa jedno jedlo a jeden nápoj)

S Martinom Albertym, starostom obce Bystrá,
na aktuálnu tému:

Pri amfiteátri ZUNA plánujú živé námestie

Pán starosta, v predchádzajúcom čísle novin ste poukázali na kľúčový problém samospráv, rast cien elektrickej energie. Zmenila sa odvtedy situácia v tejto oblasti?

Kompenzácie za elektrickú energiu by podľa našich informácií mali pokračovať do konca septembra. Finančná náhrada od štátu je síce len kvapka v mori, no je to určite lepšie ako nič. Mesačne predstavuje pre nás v priemere 1 500 eur.

Predpis platieb na rok 2023 obec poriadne zaskočil. Ak sa nemýlim bola to suma okolo 65 tisíc eur za všetky odberné miesta. Došlo k zmene vo výške preddavkových platieb?

Pred časom nám od dodávateľa elektrickej energie prišli nové upravené predpisy platieb. Pri znám sa, nečakal som, že pôjde o väčšie zníženie preddavkových platieb – v skutočnosti ide o zníženie približne o 2 000 eur.

Čo z toho vyplýva?

Aj naďalej platí status šetrenia na všetkých odberných miestach. Teraz, v letnom období je to jednoduchšie, nakoľko sú dlhšie dni, nemusí tak dlho svietiť verejné osvetlenie a nie je potrebné vykurovať obecné budovy. Pevne verím, že po zúčtovaní ešte prídu preplatky – bolo tomu tak aj v predchádzajúcich rokoch.

Ako pokračuje projekt budovania optickej siete v Bystrej?

Ako som už viackrát uviedol, tento projekt je pre mňa prioritou, nakoľko naša lokalita si zaslúži optickú sieť 21. storočia a som rád, že sa na ňom pracuje. Pred pár dňami nám bola doručená projektová dokumentácia stavby – nakoľko toto dielo je vo svojej podstate stavbou a podlieha štandardnému stavebnému konaniu. V tejto chvíli teda prebieha projektová príprava a stavebné konanie.

Viacerých občanov trápili rizikové stromy v cintoríne, ktoré

by mohli poškodiť náhrobné kamene. Podnikli ste v tejto veci nejaké kroky?

Áno. V zmysle zákona sme požiadali príslušný úrad o povolenie na výrub dvoch líp, na ktoré sa občania najviac sťažovali. Dotknutí úradníci, ako aj predstavitelia Národného parku Nízke Tatry (NAPANT), odsúhlasili výrub týchto stromov, no štandardne budeme musieť v areáli vysadiť dve nové lípy ako náhradu. Nakoľko tieto procesy majú svoje trvanie, výrub bude možný už len v termíne na to určenom, teda v jesenných mesiacoch.

Všimli sme si nové dopravné zrkadlo v uličke pri jaskyni. Osadila ho obec?

Dopravné zrkadlo sme namontovali na základe žiadosti občanov, ktorí bývajú v tejto lokalite a ich výjazd na hlavnú cestu bol sťažený a dosť nepriehľadný. Bezpečnosť našich občanov je na prvom mieste a záleží nám na tom, aby mali spoľahlivý rozhľad a výjazd na hlavnú cestu.

V tejto lokalite prebiehali aj určité merania. Prezradíte nám, o čo ide?

Ako som hovoril aj na zasadnutí obecného zastupiteľstva, chceme byť pripravení a tak v súčasnosti

pripravujeme projektovú dokumentáciu na rekonštrukciu miestnych komunikácií. Ide o dve lokality – prvá je tá, ktorú spomínate a druhou je ulička k lesnej správe, ako aj vedľajšia ulička, ktorá vedie k rodinným domom. Plánujeme výmenu asfaltového krytu miestnych komunikácií, ale aj doplnenie verejného osvetlenia v týchto lokalitách. Nakoľko výzvy vychádzajú často tak, že na spracovanie a podanie žiadosti býva krátka lehota, chceme mať projekt pripravený. Realizácia týchto aktivít závisí od toho či bude alebo nebude vyhlásená vhodná výzva, do ktorej by sme sa mohli ako oprávnený žiadateľ zapojiť.

Na ostatnom zasadnutí obecného zastupiteľstva ste informovali o projekte „živého námestia“ pri amfiteátri ZUNA. Priblížite ho aj našim čitateľom?

Projekt živého námestia pri amfiteátri ZUNA bol v čase konania zasadnutia obecného zastupiteľstva vo fáze príprav. V týchto dňoch sme už o krok ďalej, pretože náš projekt je už podaný a budeme čakať, ako ho ohodnotí odborná komisia a či bude úspešný. Ja osobne pevne verím, že bude, nakoľko je spracovaný veľmi profesionálne a zahŕňa všetko čo výzva určova-

la a čo pre nás bude aj prospešné. Tento projekt zahŕňa úpravu priestoru v okolí amfiteátra – či už ide o priestor za amfiteátrom, kde plánujeme parkovacie miesta pre účinkujúcich, ale aj o hlavný priestor pred amfiteátrom, ktorý by mal byť našim námestím. Tvorí ho vydláždená plocha, ktorá vytvára samotný priestor námestia, spolu s malým vodným prvkom. V zadnej časti by mal byť drevený prístrešok, ktorý bude využitý nielen pri veľkých podujatiach, ale aj pri menších akciách, ktoré v prípade nepriaznivého počasia vieme urobiť priamo v prístrešku. Na budúcom námestí sú navrhnuté aj stále stánky, ktoré budeme prenajímať na rôzne príležitostné trhy, prípadne podujatia podobného formátu.

Povráva sa, že tam bude aj detské ihrisko...

Áno, súčasťou riešeného územia je aj detské ihrisko a priestor pre stavenie mája a vianočný stromček. Územie dotvára zeleň v podobe okrasných rastlín a drevín a celé námestie bude osvetlené svietidlami, aké sú na takýchto plochách inšta-

Vlákňák Bystrá EXPRES bude v letnej sezóne jazdiť v Bystrej a okolí

Náhl'ad plánovaného vybudovania živého námestia

► lované. Vstup bude samozrejme bezbariérový a súčasťou areálu bude aj automatizovaný externý defibrilátor (AED), určený pre poskytovanie prvej pomoci. Verím, že sa nám tento zámer podarí a budeme môcť skrásliť našu Bystrú.

V spolupráci s Oblasťou organizáciou cestovného ruchu (OOCR) ste pripravili projekt, ktorý bol vyhodnotený ako najlepší v rámci Banskobystrického samosprávneho kraja. Priblížite nám ho?

Ide o projekt, ktorý bude zrealizovaný ešte do tohtoročnej letnej sezóny, v rámci ktorého bude lávkou cez potok prepojené naše turisticko-informačné centrum s Bystrianskou jaskyňou. Tento projekt realizujeme v spolupráci s OOCR Región Horehronie a bola naň schválená dotácia z rozpočtu Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK). Tento projekt bol na BBSK vyhodnotený ako najlepší a aj preto získal od hodnotiacej komisie najviac bodov. Realizácia lávky tak bude hrazená najmä z tejto dotácie, so spoluúčasťou OOCR a obce Bystrá.

V uplynulých týždňoch sa v médiách veľa písalo o problémoch s kosením v samosprávach. Objektívnym faktorom bolo striedanie teplého počasia a daždivých dní, čo spôsobilo, že tráva rástla rýchlejšie a samosprávy nestihali zabezpečiť kosenie

v plánovaných termínoch. Ako to bolo v našej obci?

Áno, zachytil som, že sa táto téma mediálne v rámci Slovenska riešila. Čo sa týka našej obce, snažím sa, aby bola vždy čistá a pokosená, aby sme už na prvý pohľad mali pozitívny dojem z miesta kde spoločne žijeme. Nakoľko v obci máme len dvoch pracovníkov, ktorí okrem kosenia majú aj inú pracovnú činnosť, v kombinácii s dlhodobým daždivým počasím – ako tomu bolo pred letnou sezónou, sa niekomu môže zdať, že je všetko „zarastené“. No vždy, keď to podmienky dovoľia, sa snažíme, aby bolo všetko pokosené. Postupujeme podľa toho, kde je to najakútnejšie a postupne je pokosené všetko, čo spadá do našej pôsobnosti.

Súkromní vlastníci sú povinní starať sa o svoje pozemky. Akceptujú to všetci?

Vlastníkom, ktorí mali pozemky zaburinené, sme poslali výzvu, aby ich pokosili. Je to ich povinnosť, ktorá vyplýva zo zákona a ktorej dodržiavanie kontroluje príslušný okresný úrad. Musím povedať, že väčšina vlastníkov na výzvu reagovala a svoje pozemky pokosila, niektorí pokosenie prisľúbili, no niekolkí na naše výzvy nereagovali vôbec. Na základe otázok aj dopytu, sme zaradili do nášho sadzovníka poskytovaných služieb aj položku kosenie. Vieme pokosiť pozemok aj súkromným osobám a občanom, podľa príslušných sa-

dzieb. Je to však podmienené tým, že najprv musíme mať pokosené naše obecné plochy a ak vznikne časový priestor, môžeme kosiť aj občanom. Myslím, že v prípade voľných kapacít to možné bude, ale len veľmi zriedkavo.

Prezradíte nám, čo ešte pripravujete v nasledujúcich mesiacoch?

Samozrejme, asi ako každá samospráva, aj my máme pár „šuplíkových“ projektov. Takto slangovo nazývame projekty, ktoré máme pripravené, ale zatiaľ ležia v zásuvke – či už preto, že v minulosti neboli podporené, alebo preto, že v súčasnosti nie je vyhlásená výzva, do ktorej by sa dalo s daným projektom zapojiť. Máme však aj niektoré projekty podané, okrem spomínaného námestia, je to aj rozšírenie kanalizácie o stoku A5, s rozšírením kapacity čističky odpadových vôd.

Do redakcie sme dostali otázku od obyvateľov, z ktorej vyplýva, že ich trápí káblová televízia. Je niečo, čo by mali vedieť?

V obecnej káblovej televízii došlo k drobným zmenám zo strany dodávateľa signálu. Je preto potrebné televízny prijímač preladit' automatickým ladením.

A vraj bude v lete aj milé prekvapenie...

Na letnú sezónu pripravujeme pre našich občanov a návštevníkov aj novinku – „vláčik“ Bystrá EXPRES, ktorý bude jazdiť v Bystrej a okolí a do grafikonu budú pridané jazdy aj za zážitkami do okresného mesta Brezno. V čase uzávierky novín však ešte prebiehajú rokovania, doladovanie grafikonu a podobne. Aktuálne informácie budú zverejnené na našom webe.

V obci spúšťate službu MUNI-POLIS. O čo ide?

Je to aplikácia, vďaka ktorej získajú občania dôležité informácie z obce prostredníctvom SMS správy zadarmo. Stačí, keď sa zaregistrujú telefónnym číslom a mailovou adresou. Bude to, stručne povedané, „mobilný rozhlas“.

OK

Slovenská pošta informuje

Slovenská pošta informuje občanov, že pojazdová pošta v obci Bystrá je od 26. júna 2023 do 31. augusta 2023 prístavená na parkovisku pri predajni COOP

Jednota v pracovných dňoch v čase od 10.45 do 11. hodiny.

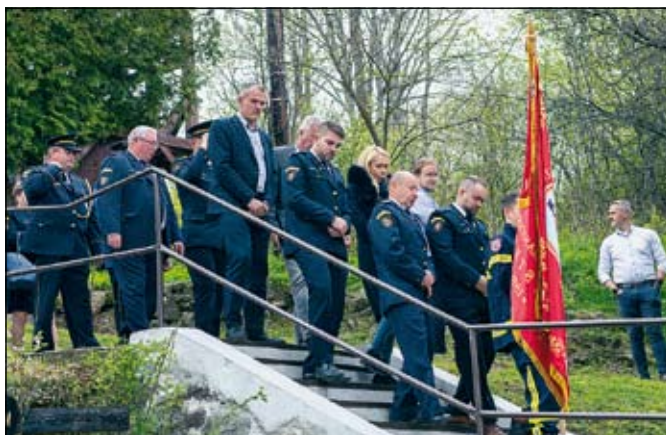
Tradície dobrovoľného hasičského zboru sa dedia z generácie na generáciu

Nielen zásahová a preventívna činnosť im robí dobré meno

V Bystrej sa stalo tradíciou, že začiatkom mája každoročne oslavujeme patróna nášho kostola, ale aj hasičov a záchránarov, svätého Floriána. Tohtoročná slávnosť bola o to významnejšia, že si pripomíname okružle jubileum. Od okamihu zrodu Dobrovoľného hasičského zboru (DHZ) v Bystrej uplynulo už 90 rokov.

Oslavy uskutočnené 6. mája 2023 sa začali svätou omšou, ktorú v Rímskokatolíckom kostole svätého Floriána celebraval Mons. Dušan Lukáč. Slávnostnú atmosféru umocnila prítomnosť významných hostí, poslankyne NR SR, bývalej ministerky vnútra Denisy Sakovej, podpredsedu BBSK Romana Malatinca, predsedu Územnej organizácie DPO SR Brezno Pavla Marčoka, riaditeľa okresného riaditeľstva Hasičského záchranného zboru (HaZZ) Brezno mjr. Jozefa Oravkina, zástupcu HZS Nízke Tatry – juh Mária Kellera, poslanca BBSK Martina Ridzoňa, starostov okolitých obcí a vzácna bola aj prítomnosť Mariana Albertyho, ktorý zastával funkciu starostu obce uplynulých dvadsať rokov.

Po svätej omši sa členovia DHZ, hostia a ostatní účastníci osláv v sprievode premiestnili k soche sv. Floriána, kde si svojho patróna

Slávnostný sprievod po svätej omši smeroval k soche svätého Floriána.

F: Michal Helebrandt

na hasiči uctili položením venca. V kultúrnom dome program pokračoval slávnostnou členskou schôdzou DHZ. V úvode Lukáš Pavelko, predseda DHZ Bystrá, priblížil prítomným históriu deväťdesiatročného DHZ. Okrem iného povedal: „Prvé protipožiarne opatrenia boli v Bystrej prijaté už v roku 1922. Na podnet starostu Jána Boháča, od roku 1926 člena Okresnej hasičskej jednoty v Brezne a Leopolda Švantnera, bol 3. augusta 1933 založený DHZ v Bystrej. Prvými cvičiacimi členmi boli Anton Fodor, Viktor Fodor, František Kúth, Anton Krajan, Viktor Kováčik, Ján Kováčik, František Krištek, Ľudovít Mitterpach, Klement Mitterpach, Viktor Stanislav, Július Sokáč, Jú-

lius Šustek, Ferdinand Šustek, Július Švantner, Ján Williger, Štefan Weisenpacher, Karol Weisenpacher, Rudolf Zvarík, Vincent Zvarík, Július Zvarík, Pavel Zajačko a Július Žúbor. Okrem týchto členov, každý muž do štyridsať rokov veku podliehal hasičskej povinnosti. V tom čase ešte hasičský zbor nedisponoval žiadnym výstrojom. Podľa ustanovení zákona z roku 1886, obec vykonávala vo svojej pôsobnosti v celom svojom obvode požiaru políciu. Zastupiteľský zbor obce Bystrá schválil 9. júna 1934 požiaro-policajný poriadok, odporúčajúci Zemskou hasičskou jednotou, pod číslom 991/34. Vytlačený bol v Turčianskom Svätom Martine a jeho súčasťou boli predpisy, ako

je potrebné ukladať horľavé veci, čo robiť v čase suchoty a ako sa má obec postarať o výstroj, náčinie a skladisko hasičov. V povojnovom období mali hasiči ešte sťažené podmienky. Na hasenie požiarov používali ručnú striekačku, ktorá fungovala systémom ťahania vody cez dva valce do výtláčnej hadice, z ktorej prúdila voda. Hasičskú zbrojnicu nemali, tak bola uskladnená v „obecnej pastierne“. Ručná striekačka prežila druhú svetovú vojnu, povojnové obdobie do roku 1952, kedy bol ručný pohon nahradený motorovým. Namáhavú prácu hasičov to podstatne zmiernilo a zvýšila sa aj ich výkonnosť. Pôvodnú protipožiaru striekačku PPS8, odovzdali v roku 1954 DHZ v Mýte pod Dumbierom. V roku 1956 im bola pridelená nová striekačka, nepochybne vydarená, pretože slúžila svojmu účelu ešte v 70. rokoch dvadsiateho storočia. Do hasičského zboru prichádzali mladé posily, medzi nimi Štefan Tausch, Milan Boháč, Borislav Švantner, Ján Mišica, Štefan Tegel a Valerián Zvarík. Stali sa „kostrou“ zboru na niekoľko ďalších rokov. Skladba DHZ sa generácie obmieňala, prichádzali mladí dobrovoľníci. Za rok poslednej zásadnej generácie obmeny môžeme nepochybne považovať rok 2006, kedy nastúpila do vedenia organizácie nová generácia.”

Zľava: Pavol Marčok, predseda ÚZO DPO SR Brezno, mjr. Jozef Oravkin, riaditeľ OR HaZZ Brezno, Mgr. Martin Alberty, starosta obce Bystrá, Ing. Lukáš Pavelko, predseda DHZ Bystrá, Matej Budinský, veliteľ DHZ Bystrá

Svätého Floriána, patróna hasičov, si uctili aj položením venca.

Foto: Michal Helebrandt

► Na príhovor predsedu DHZ nadviazal svojim vystúpením starosta obce, Martin Alberty:

„Tradícia dobrovoľného hasičstva v našej obci sa dedí z generácie na generáciu a ja som nesmierne rád, že do našich radov stále pribúdajú noví členovia, odhodlaní pomáhať čestne, dobrovoľne, no vždy odborne a profesionálne, o čom svedčí aj množstvo ocenení. Medzi najväčšie úspechy patria určite ocenenia za zásah pri lesnom požiari Veľkého Gápl'a v roku 2019. Išlo o veľmi náročný zásah, keď rozsiahly požiar v prírodnom prostredí zasiahol plochu piatich hektárov a hasičov zamestnal na niekoľko dní. V tristometrovom prevýšení zasahovalo takmer 150 hasičov s viac ako štyridsiatimi kusmi techniky, vrátane dvoch vrtuľníkov. Som hrdý, že členovia nášho DHZ boli pri tomto zásahu plnohodnotne nápomocní profesionálnym kolegom. Aj tu sa ukázalo, že pravidelná odborná príprava, či investície obce do výstroje a výzbroje hasičov sú opodstatnené. Zásah pri lesnom požiari Veľkého Gápl'a bol ocenený krajským riaditeľstvom hasičského a záchranného zboru (HaZZ), víťazstvom v ankete „Hasiči hasičom“ v kategórii Hasičský čin kolektívu a vyvrcholením bolo udelenie Zlatého záchrannárskeho kríža. V histórii nášho zboru prvýkrát úrad prezidenta republiky ocenil záslužnú prácu našich dobrovoľných hasičov. Naši dobrovoľníci sú obci nápomocní pri živelných pohromách, povodniach, požiaroch, ale aj v akejkoľvek inej pomoci obci, za čo im patrí obrovská vďaka.“

Ďakujem aj pani poslankyni NR SR Denise Sakovej, ktorá počas svojho pôsobenia v pozícii ministerky vnútra Slovenskej republiky výrazne prispela k tomu, že náš zbor je dnes na takej úrovni. Začalo to odovzdaním plne vybaveného protipovodňového vozíka v roku 2017, v roku 2018 odovzdaním plne vybaveného prvozásahového vozidla Iveco Daily a v roku 2020 nám príspevok z ministerstva vnútra veľkou mierou pomohol pri rekonštrukcii hasičskej zbrojnice.

Nielen zásahová a preventívna činnosť, ale aj činnosť športového hasičstva robí Bystrej dobré meno. Bystrianski hasiči sa dlhé roky zúčastňujú súťaží v hasičskom športe po celom Slovensku, a tu je potrebné určite povedať,

že novodobé súťaže v kvalitných ligách sú regulárnou disciplínou, tímy sa kreujú z tých najlepších jednotlivcov, nutný je pravidelný tréning, športové dresy sú identitou družstva a mnohokrát rozhodujú tisíce sekundy. Tento pocit naši hasiči poznajú – veď sa im v silnej konkurencii podarilo zvíťaziť v jed-

medziľudských vzťahov medzi spoluobčanmi všetkých generácií, medzi susedmi, občanmi, aj medzi nami všetkými. Poslankyňa NR SR Denisa Saková poďakovala za pozvanie, zdôraznila, že k hasičom prechováva veľký rešpekt. „Sú to totiž ľudia, ktorí obetujú seba, aby ochránili druhých. Dnes sú DHZ

Program spestril kultúrny program v podaní regionálnych umelcov. Na snímke Milana Albertiho účinkuje Sára Varšová zo Šumiaca

nej z najkvalitnejších slovenských líg, podarilo sa im postúpiť na Slovenský superpohár, považovaný za majstrovstvá Slovenska v požiarom útoku a dostať sa na najväčšiu súťaž na Slovensku a v Čechách v Širokom Dúle, kde majú česť zabehnúť si len tí najlepší. Naši k nim patria a ja som hrdý, že robia Bystrej dobré meno a v šľapajach predkov rozvíjajú náš dobrovoľný hasičský zbor. Viem, že spolupráca obce a hasičov bola v posledných dvadsiatich rokoch na skvelej úrovni a ja verím, že tá ďalšia bude minimálne na takej úrovni, ak nie lepšia. Prajem si, aby patrón hasičov, svätý Florián, chránil našu obec nielen pred požiarmi, ale aby bol aj garantom dobrých

vybavené modernou technikou. Každoročne sme finančne prispievali na ich činnosť a postavili sem ich z popola na nohy. Mysle vás vyzbrojili a vy ste pripravení zasahovať,” povedala na záver. O slovo požiadal aj Roman Malatinec, podpredseda BBSK, ktorý vyzdvihol tradície DHZ a zaželel oslávencom úspechy, čo najmenej zásahov, ale veľa nácvikov.

Ďalším rečníkom bol bývalý starosta Marian Alberty: „V roku 2002, keď som nastúpil do funkcie starostu, zneli aj kúvičie hlasy, že hasiči zaniknú. Nestalo sa tak. Dnes si pripomíname 90. výročie ich trvania v našej obci. Porovnávať podmienky kedysi a dnes je nemožné. Ďakujem DHZ za činnosť

počas môjho pôsobenia vo funkcii starostu, musím však poďakovať aj ďalším zložkám konajúcim pri zásahoch, policajtom i záchranárom z horskej služby. Moje poďakovanie patrí aj Ministerstvu vnútra SR, bývalej ministerke Denise Sakovej za techniku, a finančnú dotáciu, ktorú sme počas jej pôsobenia vo funkcii dostali na rekonštrukciu hasičskej zbrojnice. Naším dobrovoľníkom želim, aby sa im aj naďalej darilo a aby bolo zásahov čo najmenej.“

Pavol Marčok, predseda Územnej organizácie Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR (DPO SR) Brezno vo svojom vystúpení konštatoval: „Som rád, že aj hasiči obce Bystrá sú našou oporou. V mene územnej organizácie DPO SR vám vyjadrujem úctu za nasadenie a odhodlanosť a ďakujem vám za vašu záslužnú činnosť.“ Major Jozef Oravkin, riaditeľ okresného HaZZ Brezno, okrem iného povedal: „Z úprimného srdca vám blahoželám, teším sa, že tvoríme jednu hasičskú rodinu a želim si, aby sme sa stretávali len pri takýchto príjemných udalostiach.“ Slávnostná členská schôdza, ktorej spestrením boli vstupy regionálnych umelcov Sary Varšovej zo Šumiaca, Emy Klinko a semifinalistu zo Superstar Adriána Ševca, vyvrcholila oceňovaním a povyšovaním členov jubilujúceho hasičského zboru. Sprievodným programom celodenného podujatia bol Deň otvorených dverí DHZ, kde si mali možnosť návštevníci prezrieť hasičskú zbrojnicu a doposiaľ získané ocenenia, ale veľký záujem bol najmä o prehliadku zásahovej techniky a techniky horskej záchrannej služby.

Sprievodu sa zúčastnili aj všetci významní hostia.

Foto: Milan Alberti

Tradície dobrovoľného hasičského zboru sa dedia z generácie na generáciu

Michal Králik patrí medzi ocenených stúžkou za 60-ročnú vernosť DHZ. O svoje dojmy pri jej prevzatí sa s nami podelil:

Spomínate si ešte na svoj prvý kontakt s hasičmi?

Na prvej hasičskej súťaži som bol ako žiak už v roku 1953. Bolo to v Mýte pod Ďumbierom. Ako Valaštan som reprezentoval v družstve valaštiansku školu. Mám to pred očami aj dnes, ako nám pred súťažou rozdali montérky, ktoré nám boli veľké. Každý dostal aj kúsok viazaničky, aby si ich v páse previazal, aby mu nespádli. Ale boli sme hrdí a súťažili sme so zánietením, dokonca sme aj postúpili. Moje začiatky v dobrovoľnom hasičskom zbore sú poprepletané množstvom nezapomenuteľných spomienok, zážitkov. Ale za tie desiatky rokov šiel vývoj neuveriteľne dopredu a to, čo bolo vtedy, v porovnaní s tým, akou technikou disponujú naši hasiči dnes, je neporovnateľné. Som hrdý, že tradície dobrovoľných hasičov v našej rodine pokračujú a dnes sa už môžem pochváliť, že aj moji vnuci, vnučky a dokonca už aj pravnuček oblieka hasičská

Zľava: Peter Rafaj, Petko Rafaj, Milan Rafaj a Michal Králik.

F: M. Helebrandt

uniformu. K významnému výročiu želim našim dobrovoľníkom čo najmenej zásahov, aby nemali robotu s povodňami, radšej nech si len udržiavajú kondíciu, nech súťažia a nech sa zabávajú.

Najmladším účastníkom osláv 90 výročia založenia DHZ v Bystrej v hasičskom odeve bol pravnuček Michala Králik. Petko Rafaj, ktorý nepochybne

bude pokračovať v rodinnej tradícii, o čom svedčia jeho slová:

Prastarý otec, starý otec aj môj otec sú hasiči a ja budem raz tiež hasičom. Veľmi sa mi to páči, najviac tie hadice, čo cez ne tečie voda, ale aj motor. A už mám aj hasičské oblečenie. Veľmi som po ňom túžil, tak mi ho otec kúpil. A keď budem veľký, budem chodiť aj ja na súťaže, ako môj ocko.

Denisa SAKOVÁ, poslankyňa NR SR, bývalá ministerka vnútra SR, nám pri rozlúčke povedala:

„Som veľmi rada, že som prežila deň v tejto malebnej obci, pri takej významnej príležitosti. Oslávencom želim k deväťdesiatke, aby sa z každého výjazdu vždy vracali živí a zdraví. Všetkým obyvateľom obce Bystrá prajem, aby ich živelné katastrofy obchádzali a dobrovoľní hasiči aby hasičskú techniku využívali už len na kultúrne podujatia a na výcvik. Pri tejto príležitosti som nemohla obísť ani miesto, kde som v roku 2020 na zelenej lúke poklepávala základný kameň, ktorý odštartoval výstavbu Domu HZS Nízke Tatry – Bystrá. Som rada, že chlapi z horskej služby tu majú svoju základňu a útočisko, veľakrát po náročných zásahoch. Aj im patrí moja veľmi veľká vďaka.“

Odštartovala Regionálna hasičská liga Spiš 2023

Uplynulý ročník Regionálnej hasičskej ligy Spiš (RHLS) ukončili naši dobrovoľní hasiči na 4. priečke s počtom 117 bodov.

Nový ročník odštartovali 17. júna v Spišskej Belej v novej zostave. Za naše družstvo v tomto ročníku štartujú z pôvodnej zostavy Bystranov Lukáš a Branislav Pavelkovci a pribudol nováčik Radoslav Švantner. Družstvo dopĺňajú štyria skúsení pretekári Filip Kramla a Jakub Strmeň z Valaskej a Michal Vaculčiak s Marekom Vrabcom

z Drábska. V prvom kole získalo naše družstvo tretie miesto a prvé body do tabuľky. Druhé kolo sa uskutočnilo 1. júla v Huncovciach, tretie 3. júla v Ľubici (v čase tlače našich novín) a štvrté kolo bude 8. júla v Gašparove. Po mesačnej pauze odštartuje piate kolo 5. augusta v Spišskom Hrušove, šieste 19. augusta v Hronseku a ročník ukončí siedme - finálové kolo 26. augusta v Bijacovciach. Veríme, že aj v tomto ročníku budú naši hasiči v RHLS úspešní a podarí sa im dosiahnuť vytýčený cieľ.

Súťažný tím v aktuálnej sezóne. Horný rad zľava: Filip Kramla, Radoslav Švantner, Jakub Strmeň, Michal Vaculčiak, dolný rad zľava: Marek Vrabec, Branislav Pavelko, Lukáš Pavelko. Foto: DHZ Bystrá

Asociácia horských sídiel Slovenska Plaketa k 20. výročiu

Rovnostársky prístup k pre-rozdeľovaniu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu viedol pred dvadsiatimi rokmi sídla v horských oblastiach, aby hľadali spoločné riešenie.

Z iniciatívy mesta Vysoké Tatry vznikla v roku 2003 Asociácia horských sídiel Slovenska (AHSS), ktorej zakladajúcimi členmi boli obce Bystrá, Demänovská Dolina, Donovaly, Hrabušice, Zuberec a mesto Vysoké Tatry. Je to mimovládne zoskupenie s poslaním popri samotných zložitých život-

ných podmienkach v horských sídlach riešiť aj problematiku najlogickejšej ekonomickej aktivity – cestovného ruchu a vzťahov k orgánom a legislatíve ochrany prírody.

Na tohtoročnom aprílovom valnom zhromaždení AHSS sa stretli už novozvolení primátori a starostovia, aby prehľadnotili aktuálne otázky a zároveň si pripomenuli 20. výročie vzniku. Pri tejto príležitosti prevzali plaketu k 20. výročiu členstva v AHSS predstavitelia zakladajúcich obcí. Za našu obec plaketu prevzal starosta Martin Alberty.

Pod'akovanie

Ďakujeme všetkým partnerom a sponzorom, ktorí podporili 3. júna 2023 vo Valaskej Športový deň detí. Pod'akovanie patrí Mgr. Petrovi Jenčovi – starostovi obce Valaská, Mgr. Martinovi Albertymu – starostovi obce Bystrá, firme KOBOK – manželom Žiakovcom, predajniam FRESH – Vratko Strmeň, ZLH Hronec a Radovanovi Antalovi – Cafe Maestro. Naše podujatie tiež podporili: Hostinec pod Ťbočou, Benzínka Ján Kubašiak, ART, Autoservis Krbiľa, Kvety Verona. Srdečne ďakujeme a tešíme sa na piaty ročník.

Marián Bartoš

Starostlivosť o občanov v dôchodkovom veku je pre starostu Martina Albertyho samozrejmosťou a zároveň jednou z prvotných úloh, ktoré si vytýčil do budúcnosti. Na stretnutí s predsedom Jednoty dôchodcov Slovenska (JDS) Michalom Kotianom, prediskutovali pálčivé témy dneška

Dvojdnové rokovanie najvyššieho orgánu Združenia miest a obcí Slovenska bolo prvým snemom od jesenných komunálnych volieb. Uskutočnilo sa 22. a 23. mája v NTC Aréna v Bratislave a bol na ňom zvolený nový predseda ZMOS, ktorým sa stal Jozef Božík. Medzi 1300 delegátmi boli aj zástupcovia nášho regiónu

Všetci ste u nás vítaní

► Pokračovanie z 1. strany

Súťaží sa v štyroch disciplínach: koly, šípky, stolný tenis, strelba zo vzduchovky, v kategóriách muži, ženy, deti do 10 rokov a deti do 15 rokov. Víťaz „Pohára starostu“ okrem iných vecných cien získa na jeden víkend aj vozidlo od partnera podujatia. V sobotu, 12. augusta 2023, bude areál pri amfiteátri Zuna prístupný pre návštevníkov približne od poludňajších hodín. Privítajú ich remeselníci z celého regiónu na remeselnom trhu. Okrem predaja remeselných výrobkov bude v areáli množstvo atrakcií nielen pre deti, ale aj dospelých. Najmenší sa môžu tešiť

na obľúbené maľovanie na tvár, rôzne zábavné hry, animačné aktivity a súťaže. Hlavný program odštartuje o 15. hodine úvodným slovom starostu obce Bystrá. Po príhovore sa predstaví domáci folklórny súbor Mostár z Brezna, ktorý odprezentuje svoje tanečné i spevácke nadanie. Všetky deti zaiste poteší zábavno-edukatívne vystúpenie veselých kamarátov z Rozprávokva – Tárjaka a Poptajka. Následne sa predstavia talentovaní interpreti z regiónu, ako speváčka Paula Vičková a fenomenálny gitarista Dávid Bílek. Nielen strednú generáciu poteší legendárny populárny spevák Pavol Hammel a „čerešničkou“ večera

bude nepochybne vystúpenie revivalovej kapely QUEENMANIA. Peter Paul Pačut za interpretáciu hitov skupiny QUEEN získal množstvo ocenení a nášmu publiku je známy tým, že si takmer tri desaťroky buduje imidž slovenského Freddieho Mercuryho. Prekvapením pre mladých bude raper Majk Spirit a vyvrcholením slávnostného večera bude Videoodies diskotéka. Okrem nadupaného kultúrneho programu sa všetci návštevníci môžu tešiť aj na tombolu o skvelé pobytové poukazy a vecné ceny, predvážiacie vozidlá značiek JEEP, Alfa Romeo a KIA. Celodenné vstupné na toto podujatie zostáva nezmenené –

v sume 5 eur. Od vstupného sú, ako tradične, oslobodení obyvatelia s trvalým pobytom v obci Bystrá, súťažiaci, ktorí uhradili štartovné a súťažili v 4-boji o Pohár starostu, osoby s preukazom ŽTP a deti do 6 rokov. Tak, ako po minulé roky, organizátori opäť plánujú pre všetkých bezplatnú kyvadlovú dopravu. Vďaka nej sa dostanú na podujatie všetci záujemcovia z ubytovacích zariadení v rekreačnej oblasti Tále, ale aj z Bystrej, Mýta pod Ďumbierom a z mesta Brezna, priamo na miesto konania. Platný grafikon bude včas zverejnený. Informácie budú aktualizované aj na webovej stránke obce Bystrá.

Byliny z našej doliny

Bystrianska dolina ... Miesto, kde je pobyt na čerstvom vzduchu antidepresívom, či dopingom. Ak sa rozhodnete ísť ktoroukoľvek stranou, čaká vás zážitok v podobe neutíchajúceho spevu vtáctva, ľahkého pohladenia chladnejšieho poryvu vetra ťahajúceho sa z kopcov. Zem si už dokonale oddýchl a po výdatných dažďoch sú lúky obsypané kvetinami. Všetko je tento rok akési čerstvejšie, plné sily. Energiejšie, azda aj voňavejšie, než po minulých rokoch. Cítíme príchod leta, príroda ukazuje, čo je v nej. Toto je najaktívnejšie obdobie pre bylinkárov. Čas zberu liečivých bylín je však krátky, príroda na nás nepočká. Je síce ohromne prajná, no učí nás, že všetko má svoj čas. Priblížme si niekoľko dôležitých rastlín, kvetín, bylín, ktoré môžeme nájsť pod ochranou našich Nízkyh Tatier:

**BAZA ČIERNA
(SAMBUCUS NIGRA)**

Zbierame kvety, i plody. Lahodne voňajúci kvet poznáme najmä vďaka sirupom, ktoré naše staré či mamy mali vždy v pivnici. Čerstvý kvet bazy namočíme do krčahu s vodou. Pridáme citrón, mäta, medovku... a letný drink máme na stole! Sušený kvet bazy sa osvedčí vo forme čaju alebo v zmesi bylín pri horúčke, vďaka protizápalovému účinkom aj proti ochoreniam dýchacích ciest. Jednoducho si môžeme pripraviť dezert, ak do palacinkového cesta pridáme kvety. Alebo voňavý cukor na posypanie akéhokoľvek múčnika. Zmixujeme kvety bazy, cukor, kôru z citróna, necháme presušiť na slnku, alebo v rúre, následne opäť zmixujeme.

Naše okolie ponúka široké možnosti pre bylinkárov. Pohľad z Chodovho vrchu objektívom Z. Jonásovej

**ĽUBOVNÍK BODKOVANÝ
(HYPERICUM PERFORATUM)**

Mocná bylina, ktorej prvým zberom slávime slnovrat. Či ide o ľubovník, zistíme, ak kvet rozotrieme medzi prstami. Ostanú nám zafarbené dofialova farbivom, ktoré obsahuje hypericínom. Bylinu sušíme v tieni. Čaj má upokojujúce a antidepresívne účinky, pomáha lepšiemu spánku. Z ľubovníka robíme najmä Jánsky olej, ktorý vyživuje pokožku, lieči štípance od hmyzu, poradí si aj so staršími jazvami, pôsobí protizápalovo, preto je vhodný na ošetrovanie popálenín, na bolesť kostí či kĺbov, dokáže vyživíť medzistavcové platničky. Nesmieme ho natierať bezprostredne pred pobytom na slnku.

**PAMAJORÁN
(ORIGANUM VULGARE)**

viac horčička ako špargľa a nájdeme ju naozaj všade, hoci aj v záhone. Kvitne až do jesene a jej chuť pripomína hrášok (skôr šupku z hrášku), kto si ešte pamätá jej chuť?

Ďalšie, veľmi prospešné byliny kvitnúce v tomto období v našej doline, sú: Lipa malolistá, Lipa veľkolistá, Túžobník brečtanový, listy Jahody lesnej, Lipkavec syridlový, Materina dúška, Repík lekárske a mnoho ďalších.

Lúky a lesy v našom okolí dávajú nevyčerpatelne zdroje užitočných rastlín, či plodov, ktoré nám môžu pomôcť pri akomkoľvek zdravotnom probléme alebo len doplniť rad vitamínov, minerálnych látok prirodzenou cestou. A čo je najlepšie, ako dokáže príroda pomôcť pri fyzickej chorobe, nepochybne lieči aj dušu. Pri zbere bylín a pobyte v nej vieme nájsť pokoj, a inšpiráciu do ďalšieho života.

Zuzana Jonášová

Dokonala vôňa, tajomstvo suchých lúk, liek či korenie do jedla. Sušíme ho. Čaj pomáha pri kašli, suchom a bez hlienu. Pri ochoreniach dolných a horných dýchacích ciest, ak ho skombinujeme s materinou dúškou, kvetom bazy čiernej, zaručene pomôže. Bude sa nám aj dobre piť lebo jeho chuť a vôňa je lákavá.

**HVIEZDICA PROSTREDNÁ
(STELLARIA MEDIA)**

A niečo do šalátu k letnej grilovačke. Hviezdica je chutná a zdravá burina, ktorá obsahuje až tridsaťkrát

Leto bohaté na podujatia

Pripravy na letnú sezónu sú v plnom prúde a s ňou aj množstvo podujatí či noviniek, ktoré spolu s obrovským prírodným potenciálom, kultúrnym bohatstvom a kvalitou poskytovaných služieb zaručujú, že sa Horehronie stane pre turistov obľúbenou dovolenkovou destináciou.

Zaujímavým projektom v rámci organizovaných výletov po Horehroní bude Hviezdna strela. Účastníci budú cestovať netradičným dopravným prostriedkom Zbojníckou strelou. Prostredníctvom tejto jazdy spoznajú zákutia dolného Horehronia, mesta Brezno, ale aj tradičnú pohostinnosť na salaši Zbojská, na Gazdovskom dvore v Sedle Chlípavice, kde sa bude 12. júla a 16. augusta 2023, odohrávať hviezdne divadlo obohatené o odborný výklad s použitím profesionálnej techniky. Nový produkt bude niesť názov Hviezdna strela. Na všetky organizované výlety sa budú môcť záujemcovia registrovať na webovej stránke www.horehronie.sk, kde okrem termínov nájdu aj všetky podrobné informácie, prezradila výkonná riaditeľka OOCR REGIÓN HOREHRONIE, Ing. Petra Ridžoňová Hlásniková.

V dňoch 24. – 28. augusta 2023 sa v Národnom biatlonovom centre v Osrblí budú konať Majstrovstvá sveta v letnom biatlone Brezno – Osrblie, a to s poriadnou dávkou energie i zábavy, vďaka fanzónu s bohatým sprievodným programom pre malých aj veľkých.

Na kolesách naprieč Horehroním

Región Horehronie sa v lete stáva primárne rajom turistov, ale čoraz viac aj náruživých cyklistov, ktorí môžu vďaka elektrobicyklom

Horehronské dreziny odštartovali už 1. júla 2023

z jedenástich partnerských e-bike požičovní v regióne zdolať jednotlivé vrcholky, pláne či lúky na 865 kilometrov vyznačených cyklotrás, súčasťou ktorých sú nové nabijacie cyklostanice a cyklostojany. Na toho, kto, naopak, túži po adrenalínovom dobrodružstve, čaká kopec zábavy počas zjazdového bicyklovania v Bike Parku Mýto, na nových singletrailoch v okolí Breznianskej skalky či na pumptracku na nábreží Hrona. Za neokúkané novinky možno ešte stále považovať cyklo dreziny, cyklorikšu, tandemový bicykel a terénne elektrokolobežky, ktoré rozširuje ponuku cykloproduktov v regióne. Tretí ročník pretekov na horehronských cyklo drezinách sme odštartovali 1. júla na námestí v obci Hronec. Všetky spomínané dvoj- alebo štvorkolesové ekologické dopravné prostriedky si návštevníci môžu rezervovať prostredníctvom rezervačného systému na www.cyklo.horehronie.sk

Historickými vlakmi za zážitkami

Ani táto letná sezóna nesklame všetkých priaznivcov vlakovej dopravy, ktorí sa už teraz môžu registrovať na obľúbený Horehronský expres, ktorý bude vypravený 14. a 28. júla a 11. a 25. augusta 2023. Historické vlaky budú prechádzať cez najfotogenickejšie technické skvosty, ktorými Chmarošský a Telgártsky viadukt bezpochyby sú. Okrem nostalgickej jazdy čaká všetkých záujemcov priamo vo vlaku nezabudnuteľný animačný program. Nadšenci vláčikov sa môžu tešiť aj na pravidelné jazdy Čiernohronskou železnicou, a to aj v nočných hodinách, kedy sa lesná úzkokolejka premení na magický Astrovlak, ktorý návštevníkov prevezie naprieč tajuplnou prírodou

Vydrovskej doliny, zahalenou pod rúskom noci za hviezdym predstavením na nočnej oblohe.

Turistické dni Horehronia i Upírska svetlá noc

Oživte spolu s nami legendu o jedinom slovenskom upírovi Prdimuchovi počas Upírskej svetlej noci 5. augusta v Hornej Lehote. Skúste uniknúť pred hrôzostrašným osudom, ktorý na vás čaká v jeho pamätnej izbe plnej nástrah a následne zavítajte 12. augusta do obce Bystrá na Turistické dni Horehronia s nadupaným hudobným i speváckym programom, vďaka čomu to bude v Bystrianskej doline, v amfiteátri ZUNA, skutočne žiť.

Coburgovská história opäť ožije

„Fanúšikovia industriálnych pamiatok a objavitelia zabudnutých miest sa môžu vydať po stopách zabudnutého Pohorelského železniarskeho komplexu s tímom občianskeho združenia Coburgovci na Slovensku, v dňoch 6. júla a 11. augusta, počas jednodňového sprevádzania. Dňa 4. júna pripravujeme benefičný koncert, ktorého cieľom je podporiť obnovu Kostola sv. Filipa v Pohorelskej Maši. Sezónu ukončíme tretím ročníkom

multižánrového experimentálneho podujatia Čudesno, ktoré sa bude konať 19. augusta v historickom Coburgovskom parku v Pohorelskej Maši. Súčasťou festivalu budú prednášky, výstavy, koncerty a moderné pohybové umenie,“ uviedla Mgr. Jarmila Ocel'ová, koordinátorka rozvoja Coburgovského parku v Pohorelskej Maši.

Ukončenie letných prázdnin na Horehroní bude rozprávkové

Jazda žltým americkým autobusom smerujúcim k najfotogenickejšej chalúpkke Horehronia – Chamkovej stodole, je pripravená pre všetkých školákov a ich rodičov, ktorí si prídu užiť posledné dni prázdnin do nášho regiónu. Uprostred prírody, s pohľadom na ikonickú Kráľovu hoľu, sa zabavia pri aktivitách v rámci Rozprávkového lesa. Vo vnútri stodoly bude pripravená výstava obrazov uznávaných umelcov, zobrazujúcich toto čarovné miesto, ktorí spod Kráľovej hole pochádzajú alebo tu žijú. Pripravené bude aj občerstvenie a stánky s originálnymi lokálnymi výrobkami. Žltým retro autobusom budú následne prevezení do Telgártu a Šumiaca, kde sa tento výlet bude aj začínať.

Všetky tipy na výlety a informácie o pripravovaných podujatiach nájdete na webovej stránke www.horehronie.sk. Počas leta vás o nich veľmi rád osobne oboznámi, vo vybraných členských ubytovacích zariadeniach, aj horehronský delegát. Región Horehronie si užijete celých 365 dní v roku ešte výhodnejšie vďaka regionálnej zľavovej karte Horehronke Card, výťažok z ktorej bude použitý na podporu neziskových organizácií, dopĺňajúcich ponuku cestovného ruchu v našom regióne.

Po Vydrovskej doline vás prevezie Astrovlak pod rúskom noci

Jazda historickým vlakom s nezabudnuteľnými zážitkami

Bystrá sa stala na chvíľku našim domovom

Do vašej obce sme neprišli náhodou

Nádherná príroda láka do našej obce a jej okolia čoraz viac návštevníkov, ktorí sa sem radi aj vracajú. Penzión Bystrina a hotel Biela Medvedica sa počas školského roka stávajú prechodným domovom detí, účastníkov školy v prírode a počas letných prázdnin sú tu organizované detské tábory. V júli budú spomínané zariadenia zaplnené deťmi z celého Slovenska, vďaka táboru Detský Babylon. Upútal nás mimoriadny záujem o tento tábor, preto sme požiadali riaditeľku Detského Babylonu, PaedDr. Alenu Hrančíkovú, o rozhovor:

Pani riaditeľka, prezradte nám, čo je lákadlom, že váš detský tábor je polroka dopredu beznádejne vypredaný?

Viem, že sme na trhu INÍ. No to dôležitejšie je, že našou metodikou pracujeme s deťmi už dvadsaťpäť rokov a funguje to. Ako mladá učiteľka som si kladla otázku, ako vieme dosiahnuť, aby naše deti boli nielen múdre, ale aj dostatočne sebavedomé, odvážne prejavíť svoj názor, empatické a schopné odhaliť, kde je ich talent. Základom všetkého je tvorivá HRA. S deťmi sa hráme a tým sa učia. A baví to deti, aj nás „dospelákov.“ Deti k nám zavítajú ešte maličké a v pätnástich chcú výnimky, aby mohli ešte prísť do Babylonu. A tak sa za tie roky deje fenomén, že sme vypredaní za pár dní.

Vyvrcholením pobytu v Babylonu je divadelný festival. Priblížite nám o čo ide?

Náš tábor trvá dvanásť dní. Deti sú rozdelené do umeleckých dielní podľa veku a v druhom týždni nacvičujú so svojimi umeleckými vedúcimi jednu časť divadelného predstavenia a v generálke náš režisér, Viktor Vincze st., vytvorí ucelený príbeh. Pán Vincze tvorí umeleckú dušu našej firmy. A páči sa mi, že nepodceňuje deti. Tým aj všetkých vedúcich nabáda k profesionálnemu prístupu práce s deťmi, aj keď nie všetci sme pedagógovia. Mladí ľudia majú možnosť učiť sa ako byť dobrou mamou, či otcom. Pravdou je, že takouto

V Detskom Babylone vládne vždy dobrá nálada

školou sme. Každým rokom máme inú tému. Aká bude tento rok ešte nemôžem prezradiť, je to vždy prekvapenie pre deti. Za tie roky sme sa už ocitli s Alicou v krajine zázrakov, Nekonečný príbeh bol zoznamením s Falkom, začreli sme aj do histórie a deti spoznali príbeh o Jánošíkovi, hrali sme Andersenove príbehy, bolo toho už ozaj veľa. Nacvičené divadelné predstavenie hráme v posledný deň pre rodičov. Je to veľká motivácia pre deti a milé prekvapenie pre rodičov, ktorí môžu vidieť svoje deti na divadelných doskách. A to medzi nás chodia deti, ktoré sa počas roka venujú futbalu, hokeju, milujú matematiku či fyziku. Súčasťou festivalu je i odovzdávanie Oskarov, ocenení pre deti, ktoré si vyberú spomedzi seba samotné deti z umeleckých dielní. Slávnosť vždy končíme našou Babylonskou hymnou, tým sa uzatvára daný Babylonský rok a zároveň začína ten nasledovný.

Detské tábory organizujete už štvrtoročie. Sú dnešné deti iné, ako boli tie v začiatkoch?

Deti sú vždy len deti. Dnes sú len iní rodičia a je iná doba, ktorá so sebou priniesla nové veci. Podľa mňa, ako každá doba. Pamätám si na slová mojej mamy: „Ali, deti sa rodili aj cez vojnu a vychovávali sa.“ Je len šikovnosťou každého z nás viesť tieto nové možnosti správne uchopiť, aby nám život uľahčili, nie skomplikovali. U nás v Detskom Babylone sa snažíme, aby deti „ochutnali“ miesto, kde sa vzťahy budujú dobrou komunikáciou, úctou k sebe a iným, empatiou ku každej generácii. Mať dobré vzťahy je radosťou v duši. Sme totiž trojgeneračný tábor. Ak sa ma niekto opýta, aké deti k nám môžu prísť, rada odpoviem: „Najmladšia je moja vnučka Anička a má rok a pol a najstaršie dieťa som ja.“ V tomto období si uvedomujem asi najviac, že môj život je jeden splnený sen. Mám

veľké šťastie, že doň prišli správni ľudia, ktorí majú vo svojom srdci miesto aj pre iných, pre deti. Veľmi nám to „súzvučí,“ s mnohými to ťahám už celých dvadsaťpäť rokov. Aj to je pre mňa známka kvality. Teší ma, že tieto aktivity s rovnakým zámerom už preberá pomaly nová generácia.

Prečo ste si vybrali za miesto pobytu práve našu obec?

Do vašej obce sme neprišli náhodou. Spomínané penzióny spravuje pán Klinčák so synom Adriánom a oni boli to ťahadlo k vám. Poznáme ich z minulosti a dobre sa nám s nimi spolupracuje. Vaša lokalita sa nám páči pre krásnu prírodu a priznám sa, že je to blízko pre všetkých od Bratislavy po Košice. Máme deti z celého Slovenska. Radi by sme u vás zostali niekoľko rokov a tešili občanov, chalupárov, či návštevníkov aspoň energiou radosti a veselosti, ktorú medzi sebou tvoríme.

A čo na záver? Milí občania Bystrej, prosím vás, aby ste mali nadhľad ak nás budete viac počuť alebo budete zažívať väčšie množstvo pohybu áut. To sme my, partia ľudí, ktorí chcú u vás zažiť tie najkrajšie chvíle jašenia sa, no i učenia sa byť dobrými ľuďmi. Verím, že naše pôsobenie v Bystrej bude do budúcnosti prínosom, veď obec Bystrá sa stala pre nás mnohých, aj keď na chvíľku, našim domovom.

OK

Vyvrcholením je divadelné predstavenie v podaní našich detí

So záchranárom Horskej záchrannej služby Nízke Tatry – Bystrá, Máriom Kellerom:

Ked' treba, pristane tu aj vrtuľník

Heliportom je lúka na konci obce Bystrá.

Foto: archív HZS

Na zásahu s VZZS

Leto je tu a hory sa plnia turistami. Čo im poradíte, aby sa vyhli nepriemerným situáciám?

Opäť apelujeme na všetkých návštevníkov a turistov slovenských pohorí, aby sa na chodníkoch aj v letnom období správali ohľaduplne a zodpovedne, neohrozovali seba a ostatných turistov a aby nezabúdali na poistenie, ktoré môže prípadne pokryť náklady pri zásahu HZS. Odporúčame si pred pobytom na horách stiahnuť Aplikáciu HZS, ktorá môže byť nápomocná nielen v prípade

tiesne a pri privolaní pomoci, ale užívatelia v nej nájdu aj množstvo užitočných informácií, napr. o počasí, podmienkach, výstrahách, dôležité telefonické kontakty, ale aj inštrukciách pri poskytovaní prvej pomoci.

Pred niekoľkými týždňami pristál na konci obce vrtuľník VZZS z Banskej Bystrice, čo vzbudilo pozornosť, keďže sa to nestáva často. Vy ste nastupovali na palubu. O aký zásah šlo?

Vyskytnú sa aj také situácie, že musí zasahovať vrtuľníková záchranná služba (VZZS). Po dohovore s majiteľkou pozemku využívame v podobných situáciách na konci dediny lúku pri čističke odpadových vôd ako heliport na pristátie vrtuľníka. A ten konkrétny zásah? Bolo to napoludnie 19. marca 2023 a ja som slúžil na dispečingu. Boli sme požiadaní o pomoc pre skialpinistku. Na lyžiach stúpala z Kumštovej doliny na vrch Besná a pri páde si vážne poranila dolnú končatinu v oblasti

kolena. Záchranári požiadali o súčinnosť posádku VZZS z Banskej Bystrice, nastúpil som na palubu v Bystrej a smerovali sme na pomoc. Pomocou palubného navijaka som bol vysadený pri zranenej skialpinistke. Záchranári poskytli pacientke neodkladnú lekársku starostlivosť, podali jej medikamentóznú liečbu na utíšenie bolesti a následne sme ju pomocou palubného navijaka evakovali z terénu na palubu VZZS, odkiaľ ju transportovali do nemocnice v Banskej Bystrici.

INZERCIA

Moderná, dvojdráhová kolkáreň
v srdci Nízkych Tatier

BYSTRÁ www.bystra.sk
KOLKÁREŇ

TO PRÁVE MIESTO PRE VÁŠ RELAX A ZÁBAVU

- oddych s rodinou
- firemné akcie
- zábava s priateľmi
- turnaje...

KOLKÁREŇ V PREVÁDZKE DENNE

Ien na objednávku (nutná včasná telefonická rezervácia)
Vážení návštevníci, je nutné doniesť si vlastné prezuvky (čisté, so svetlou podrážkou), nakoľko z hygienických dôvodov prezuvky nepožičiavame!

Tešíme sa na Vašu návštevu

centrum obce - oproti parkoviska pri Obecnom úrade

REZERVÁCIE & INFO
správca kolkárne: Milan Boháč
tel.: +421 902 259 188

Kolkáreň Bystrá

Odporúčanie Regionálneho úradu verejného zdravotníctva (RÚVZ)

Túto sezónu v okrese Brezno zaznamenávame zvýšený počet kliešťovej encefalitídy práve po požití rizikových výrobkov.

Ide najmä o nepasterizovaný čerstvý syr, oštiepok, nite a pitie čerstvého mlieka. Upozorňujeme ľudí obľubujúcich konzumáciu salašnických mliečnych produktov, aby mysleli na riziko infekcie. V prípade, ak sa nechcete vzdať obľúbených mliečnych výrobkov, existujú dve cesty prevencie. Jednou je očkovanie proti kliešťovej encefalitíde, druhou možnosťou je vystaviť rizikový mliečny výrobok teplote najmenej 70 stupňov Celzia. Ideálne je surové mlieko prevariť a surový ovčí syr zapiecť. Proti kliešťovej encefalitíde je možné

sa zaočkovať počas celého roka. Počas sezóny kliešťov je možné aplikovať zrýchlenú schému, pri ktorej imunita nastupuje už mesiac po aplikácii prvej dávky očkovacej látky. V rizikových oblastiach, akou je aj Banskobystrický kraj, sa odporúča očkovať všetky vekové skupiny vrátane detí od jedného roka. Poistovne čiastočne očkovanie preplácajú. Zaočkovať vás môže váš obvodný lekár. Zároveň je potrebné dávať si pozor na prísatie kliešťa používaním repelentov. V prípade zaklieštenia je dôležité kliešťa rýchlo a správne vybrať. Na kliešťa neaplikujeme masť, ani olej. Najprv ho treba pinzetou chytiť hneď pri koži, odlepiť ho vykvaním do strán a následne kolmo proti koži vytiahnuť. Miesto nezabudneme vydezinfikovať.

460. VÝROČIE
1563 – 2023

DNI OBCE BYSTRÁ 2023

TURISTICKÉ DNI HOREHRONIA

www.bystra.sk

AMFITEÁTER ZUNA BYSTRÁ

moderuje
**SLAVO
PACUTA**

www.horehronie.sk

SOBOTA 12. AUGUST 2023

QUEENMANIA
MAJK SPIRIT
PAVOL HAMMEL
TÁRAJKO A POPLETAKA
FS MOSTÁR | DÁVID BÍLEK GITAROVÝ VIRTUÓZ
PAULA VLČKOVÁ | KING VIDEOOLDIES PARTY

SÚŤAŽ O POHÁR STAROSTU | REMESELNÝ TRH | ANIMAČNÝ PROGRAM
PREDVÁDZACIE VOZIDLÁ JEEP, ALFA ROMEO, KIA
MAĽOVANIE NA TVÁR | TOMBOLA | A MNOHO INÉHO...

ORGANIZÁTORI

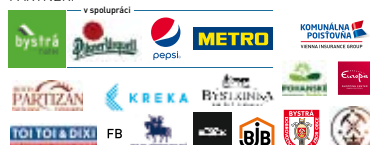
GENERÁLNI PARTNERI

HLAVNÍ PARTNERI

PARTNERI

horehronie
MINISTERSTVO
DOPRAVY A VÝSTAVBY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Aktivita je realizovaná s finančnou podporou
Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky.

MEDIÁLNI PARTNERI:

BYSTRAN – občasník obyvateľov a priateľov obce • Vydáva: Obecný úrad Bystrá, č. 61, 977 01 • IČO: 00 647 853
E-mail: noviny@bystra.sk • Redakcia: Mgr. Oľga Kleinová • Foto: Michal Helebrandt • Grafická úprava a tlač: ALPE69 s.r.o. • Ročník: 2.
Číslo: 2/2023 • Dátum vydania: 3. júl 2023 • Zadarmo do každej domácnosti • Evidenčné číslo: EV 6105/23/PTI • ISSN: 2730-0617